

kumist tähhele pannerwad, ja taewa otsata
lautusse al, Jummalal suri teggusid mis kõrgele
ja kaugele pandud, omma silmi ette towad.
Needap need on, kelle läbbi taewa wäggesid
saind tundma; ennam neist teadma, ja kauge-
male naggema, kui paljas silm ulatab ja kan-
nab: sest, et nende läbbi wadates, kanged
asjad mitto tuhhat kord suremad ja lähhemad
näitawad, kuida palja silma nähtawalt näme
ollewad.

Tarto linnas Toompeäl, aulikko Keisri
Gärra armo läbbi nende kassuks, kes sure-
loli peäl oppimas, ka suur tähtsaks ja
hõne ehitud, kus paljogi noufid, ja sesug-
gusid kiikrid sees, mis ka taewast katsutakse:
on ka sesuggune tark Prohweser ehk õppetaja
seäl, kes neid asju tunneb, ja norele rah-
wale taewa wäggedest õppetust annab. Kui
lanimenne nisugguse kiikri läbbi.

K u u d

Watab, siis näitab temma wägga suur, ja

silma liigldal ollewad: näeb temma siis,
et need sinnised plekkid, mis ku näitab, ja
kedda marahwas wanna mehheks ja
wanna moriks hüab, kes saana läh-
hemad, näeb temma siis, et need plekkid
muud ep olle, kui otsata kõrge ja pikad
mäe rinnad, kelle teine külg warjus on, ning
sellerárrast meile sinniselt uddendamad. Näh-
takse siis selgeste kiikride läbbi, kuud wägga
maggise ollewad: agga kui seäl maggesid,
küllap siis ka weel muudki seäl woib olla,
mis lomade ello ülespidaminne tarwitaw;
egga sünni koggoniste arwata, et Jummal
tedda tühjaks olleks jätnud; waid selle wasto
woib julgeste uskuua, et seäl wissist, nenda
kui meigi ma peäl, ütlemata loma suggub,
moistimata ja moistlikkud, Jummalal armo
ja temma heldust tundwad ja fidawad.

Ku on issiennestest tumme, ja saab om-
ma walgust, mis de ajal meile kumab, päi-
kesse káest sedda jo sennest näeme, et temma
kord täis, kord pool; kord esimeses, ehk
wiimeses werendis paistab; ehk kui noor ku